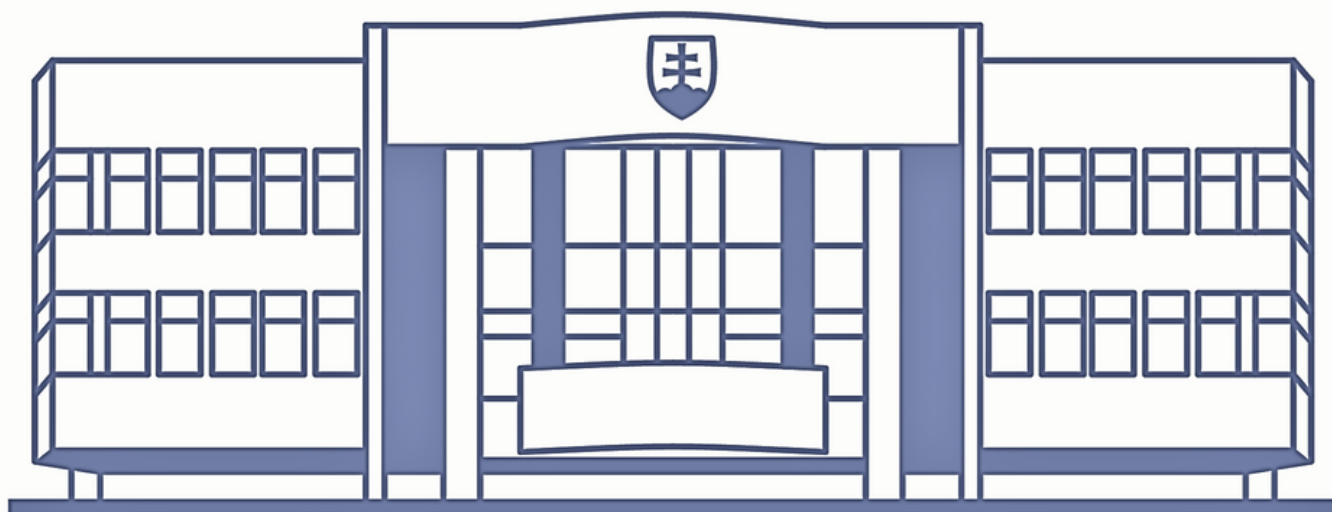

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

INFORMAČNÝ BULLETIN

roč. 5, č. 2

PARLAMENTNÝ INŠTITÚT

**ANALYTICKÁ, VÝSKUMNÁ A VZDELÁVACIA
ČINNOSŤ**

PARLAMENTNÁ KNIŽNICA

PARLAMENTNÝ ARCHÍV

ANOTÁCIA

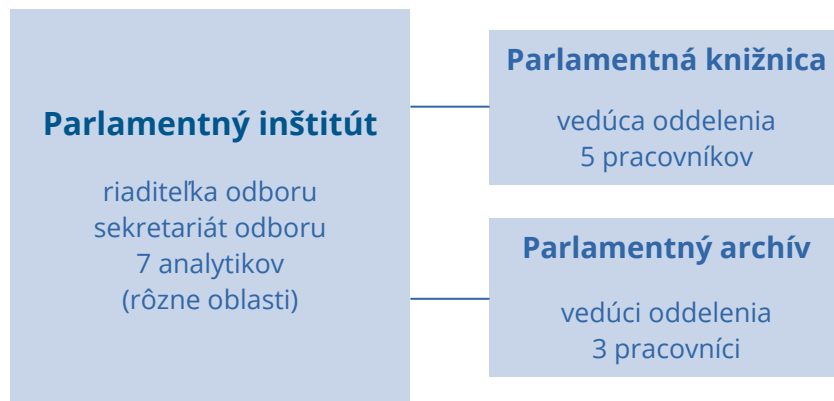
Informačný bulletin prináša stručný štatistický a tematický prehľad činnosti odboru Parlamentný inštitút v roku 2023, ako aj informácie o analytickej, výskumnej, informačnej, dokumentačnej, knižničnej a vzdelávacej činnosti odboru.

december 2023

Materiál slúži najmä pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom odboru Parlamentný inštitút a autorov. Použité údaje sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Viac o odbore PI nájdete na:
Kancelária NR SR:
Parlamentný inštitút -
Národná rada Slovenskej
republiky

Postavenie odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona o rokovacom poriadku NR SR, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní analytické a vzdelávacie úlohy a vykonáva parlamentný výskum. Súčasťou odboru je aj oddelenie Parlamentná knižnica a oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Obsah

Analytická a výskumná činnosť Parlamentného inštitútu.....	5
Vzdelávacia a publikačná činnosť.....	10
Účasť v projektoch rozvojovej spolupráce.....	16
Parlamentná knižnica.....	18
Parlamentný archív.....	20
Výročia.....	22

Analytická a výskumná činnosť Parlamentného inštitútu (2023)

Odbor Parlamentný inštitút (ďalej tiež PI) vypracoval
odpovede celkovo na

310
domácich a zahraničných požiadaviek

V roku 2023 vypracoval PI
odpovede na

28

poslaneckých požiadaviek

V rámci analyticko-výskumnej
činnosti PI ďalej spracoval a vydal

13

porovnávacích analýz

6

prehľadov

5

informácií

9

informačných grafík

8

tematických rešerší

2

informačné bulletiny

6

prehľadov o ekonomike EÚ

Z tematického hľadiska prevažovali
otázky týkajúce sa

politických
systémov

hospodárstva
a životného prostredia

ľudských práv
a sociálnych vecí

V rámci svojho pôsobenia v Európskom
centre pre parlamentný výskum
a dokumentáciu PI v roku 2023
vypracoval v angličtine odpovede na

Zoznam spracovaných a publikovaných materiálov za rok 2023

Okrem vypracovania komplexných odpovedí na domáce a zahraničné požiadavky, Parlamentný inštitút v roku 2023 publikoval 39 analytických a iných materiálov pripravených z vlastnej iniciatívy alebo inšpirovaných vybranými poslaneckými zadaniami. Všetky uvedené materiály PI sú k dispozícii online na webovom sídle: Kancelária NR SR : Parlamentný inštitút : Parlamentný výskum a vzdelávanie: Materiály : Proaktívne materiály od r. 2020 : 2023

Porovnávacie analýzy

I. polrok

- 01/23 Strategické dokumenty
- 02/23 Nástroje proti klimatickej zmene
- 03/23 Opatrenia (III) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií
- 04/23 Právo na platbu v hotovosti
- 05/23 Porovnanie sadzieb DPH
- 06/23 Predaj liekov mimo lekární
- 07/23 Volebné práva osôb so zdravotným znevýhodnením
- 08/23 Občianske zhromaždenia pri parlamentoch

II. polrok

- 9/23 Ustanovujúca schôdza
- 10/23 Status umelca
- 11/23 Národné divadlá
- 12/23 Určenie ceny tabakových výrobkov
- 13/23 Dobrovoľníctvo – vybrané aspekty

Informácie

I. polrok

- Informácia 01/23 Ústavný vývoj – čas zmien
- Informácia 02/23 Ústava SR ako základ štátnosti
- Informácia 03/23 Záchyty emisií CO₂

II. polrok

- Informácia 04/2023 Hazardné hry a využitie financií
- Informácia 05/2023 Návrh rozpočtu VS 2024 – 2026, vybrané ukazovatele

Prehľady

I. polrok

- Prehľad 01/23 Aktuálna ekonomická a sociálna situácia v SR

II. polrok

- Prehľad 02/2023 Aktuálna ekonomická a sociálna situácia v SR
- Prehľad 03/2023 Opatrenia pri zvýšených úrokových sadzbách
- Prehľad 04/2023 Šport – kompetentné orgány a financovanie
- Prehľad 05/2023 Práva europoslancov na pôde národných parlamentov
- Prehľad 06/2023 Eutanázia – právna úprava

Zoznam spracovaných a publikovaných materiálov za rok 2023

Informačné grafiky

I. polrok

- Infografika 01/23 Strategické dokumenty
- Infografika 02/23 Závazky v boji proti klimatickej zmene
- Infografika 03/23 Geotermálna energia
- Infografika 04/23 Zábavná pyrotechnika
- Infografika 05/23 Dedenie pôdy
- Infografika 06/23 Predaj liekov mimo lekární

II. polrok

- Infografika 07/23 Vyrovnaný rozpočet
- Infografika 08/23 Voľby do NR SR 2023
- Infografika 09/23 Energetické nápoje

Ďalšie materiály

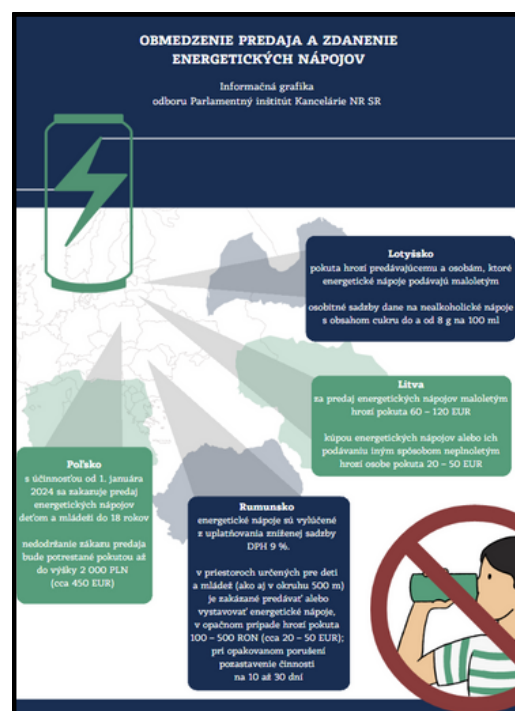
- Ekonomika EÚ 1-2023
- Ekonomika EÚ 2-2023
- Ekonomika EÚ 3-2023
- Ekonomika EÚ 4-2023
- Ekonomika EÚ 5-2023
- Ekonomika EÚ 6-2023
- Bulletin PI č. 1-2023
- Bulletin PI č. 2-2023

Parlamentný inštitút, Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky

Právny rámec eutanázie vo vybraných štátoch				
	Aktívna eutanázia	Asistovaná samovražda	Pasívna eutanázia	Eutanázia pre maloletých
Belgicko	Áno	Áno	Áno	Áno, aktívna aj pasívna
Bulharsko	Nie	X	X	X
Dánsko	Nie	Nie	X	X
Fínsko	Nie	Nie	Áno	X
Holandsko	Áno	Áno	Áno	Áno, aktívna aj pasívna
Grécko	Nie	Nie	X	X
Chorvátsko	Nie	X	X	X
Írsko	Nie	X	X	X
Litva	Nie	Nie	X	X
Luxembursko	Áno	Áno	Áno	Aktívna nie, Pasívna
Maďarsko	Nie	Nie	Áno	Áno, pasívna
Nemecko	Nie	Áno	Áno	X
Poľsko	Nie	X	X	X
Portugalsko	Áno	Áno	X	X
Rakúsko	Nie	Áno	Áno	X
Rumunsko	Nie	X	X	X
Slovinsko	X	X	X	X
Španielsko	Áno	Áno	Áno	Aktívna nie, Pasívna
Švédsko	Nie	Nie	Áno	X
Taliansko	Nie	Áno	Áno	X

Zdroj: ECPRD (2023). Interná databáza Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu; požiadavka č. 5539 *Legislative framework on euthanasia* (Legislatívny rámec eutanázie).

Informácie

4/2023 Hazardné hry a využitie financií

Materiál sa venuje porovnaniu legislatívy týkajúcej sa hazardných hier a využívania finančných zdrojov z národných lotérií na zabezpečenie všeobecne prospešných služieb v členských štátoch Európskej únie a Spojeného kráľovstva.

05/2023 Návrh rozpočtu VS 2024 – 2026, vybrané ukazovatele

Predložená informácia v stručnej forme poukazuje na základné parametre vládneho návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2024 a vládneho návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 (tlač č. 100).

Prehľady

2/2023 Aktuálna ekonomická a sociálna situácia v SR

Materiál prináša stručný štatistický prehľad vybraných ukazovateľov ekonomického a sociálneho vývoja v SR za uplynulé mesiace roka 2023.

3/2023 Opatrenia pri zvýšených úrokových sadzbách

Prehľad prezentuje jednotlivé opatrenia vybraných členských štátov EÚ v oblasti pomoci pri splácaní hypotekárnych úverov v dôsledku zvyšovania úrokových sadzieb.

4/2023 Šport – kompetentné orgány a financovanie

Predkladaný prehľad sa venuje porovnaniu kompetentných orgánov v oblasti športu. Ministerstvá

zodpovedné za šport sú veľmi rôznorodé. Pokiaľ ide o financovanie, materiál v závere prináša grafy výdavkov vlád štátov EÚ na rekreačné a športové služby v rokoch 2020 a 2021, z ktorého vyplýva, že Slovensko patrí medzi krajiny s najnižšími výdavkami v danej oblasti.

5/2023 Práva europoslancov

Prehľadová štúdia je zameraná na práva poslancov Európskeho parlamentu na pôde národných parlamentov. Venuje sa možnosti zúčastniť sa na rokovaní pléna a výborov, možnosti vystúpenia, hlasovania či kladenia otázok.

Prehľad 6/2023 Eutanázia – právna úprava

Prehľadová štúdia je zameraná na legislatívnu úpravu eutanázie, asistovanej samovraždy a odmietnutia liečby (pasívnej eutanázie). Je zrejmé, že existujú výrazné rozdiely medzi európskymi štátmi, ktoré sa dajú rozdeliť do štyroch kategórií: a) umožňujúce eutanáziu, b) umožňujúce asistovanú samovraždu, c) umožňujúce odmietnutie liečby, d) bez právnej regulácie, respektíve so zákazom. Eutanázia však nie je povolená ani vo väčšine štátov, ktoré umožňujú asistovanú samovraždu alebo odmietnutie liečby.

Vzdelávacia a publikačná činnosť

Deň otvorených dverí NR SR (DOD)

Počas Dňa otvorených dverí NR SR, ktorý sa konal pri príležitosti Dňa Ústavy Slovenskej republiky, zorganizoval Parlamentný inštitút interaktívnu diskusiu na tému parlamentných volieb: *Pôjdete voliť? ...Ako si vo voľbách vybrať politickú stranu a neostať sklamaný.*

Diskusia sa konala v záhradnom pavilóne Bratislavského hradu za účasti Kataríny Čavojskej z Rady mládeže Slovenska, Václava Hřícha, riaditeľa prieskumnej agentúry AKO, Daniela Kerekesa, odborníka na voľby a politický marketing a Zuzany Kusej zo Sociologického ústavu Slovenskej akadémie vied. Diskusiu moderoval Peter Plenta, analytik PI.

Počas diskusie padlo množstvo otázok z publika, týkajúcich sa napríklad záujmu mladých ľudí o politiku, sklamaní z politiky, dôveryhodnosti a presnosti prieskumov verejnej mienky, volebnej kampane, či rozdelenia spoločnosti do rôznych táborov. Parlamentný inštitút pripravuje písomnú informáciu obsahujúcu hlavné myšlienky diskusie a výstup bude dostupný aj v podobe zvukového záznamu.

Parlamentný inštitút sa počas DOD venoval aj ďalším aktivitám. Pripravili sme video-prezentáciu týkajúcu sa Ústavy Slovenskej republiky, práce Kancelárie NR SR a PI, ako aj prezentáciu knižnej a odbornej produkcie materiálov odboru. Súčasťou aktivít bolo aj otvorenie výstavy *My národ slovenský... 30 rokov Slovenskej štátnosti.*

Vzdelávacia a publikačná činnosť

Začiatok XXVI. ročníka stážového programu Kancelárie NR SR

V druhom polroku 2023 sa začal XXVI. ročník stážového programu Kancelárie NR SR. Vo výberovom konaní uspelo 32 študentov. Začiatkom októbra stážisti a stážistky absolvovali úvodné školenie, kde im zamestnanci predstavili základné fungovanie NR SR, Kancelárie NR SR, základy legislatívneho procesu a bezpečnosti ochrany zdravia pri práci. Stážisti pôsobia na štrnástich pracoviskách Kancelárie NR SR.

Počas stáže majú stážisti možnosť bližšie sa oboznámiť s fungovaním a procesmi v NR SR a Kancelárii NR SR. V záujme zatraktívnenia obsahu zorganizuje Parlamentný inštitút viaceré doplnkové aktivity, napríklad diskusiu s poslancami, prehliadku budovy NR SR a Bratislavského hradu s odborným výkladom a iné aktivity. Stážový program potrvá do mája 2024.

Okrem dlhodobého stážového programu pokračovala Kancelária NR SR v spolupráci na krátkodobom stážovom programe pre stážistov s Právnickou fakultou Univerzity Komenského. V rámci predmetnej spolupráce nastúpili na stáž traja študenti fakulty. Podobnú spoluprácu sme v tomto roku začali aj s Fakultou sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského. Ďalších záujemcov z fakulty očakávame začiatkom budúceho roka.

Publikačná činnosť pod gesciou Parlamentného inštitútu

Výročná správa NR SR a Kancelárie NR SR za rok 2022
110 strán, ISBN 978-80-99963-16-1, k dispozícii [online](#).

Ako pracuje parlament, IX. volebné obdobie
162 strán, ISBN 978-80-99963-15-4, k dispozícii [online](#).

Praktický sprievodca prácou poslanca, IX. volebné obdobie
170 strán, ISBN 978-80-99963-14-7, k dispozícii [online](#).

Vzdelávacia a publikačná činnosť

Návšteva misie volebných pozorovateľov v Národnej rade

Krátko pred parlamentnými voľbami navštívili Národnú radu mladí volební pozorovatelia z organizácie „AGORA Election Observation.“ Tá je nezávislou európskou iniciatívou, ktorá prináša mladým ľuďom z celého sveta skúsenosti z volebných procesov v európskych štátoch. Tieto skúsenosti zabezpečuje vysielaním mladých ľudí na volebné pozorovateľské misie, aby zhodnotili zapojenie mládeže do volebného procesu ako voličov, kandidátov a členov občianskej spoločnosti.

Organizácia Agora oslovila Kanceláriu NR SR s prianím navštíviť Národnú radu SR v predvolebnom období a dozvedieť sa viac o príprave na voľby, predvolebnej kampani, priebehu volieb a situácii na Slovensku pred parlamentnými voľbami. Na základe ich záujmu zorganizoval Parlamentný inštitút ich návštevu v slovenskom parlamente dňa 27. septembra 2023.

Návštevy sa zúčastnilo približne 15 mladých pozorovateľov napríklad zo Spojených štátov amerických, Spojeného kráľovstva, Nemecka, Českej republiky či Poľska. Počas interaktívnej diskusie sa dozvedeli viac o volebnej legislatíve na Slovensku, priebehu a spracovávaní výsledkov volieb, ako aj o politickej situácii a kandidujúcich politických stranách. Po diskusii nasledovala krátka prehliadka budovy NR SR.

Účastníci misie vyjadrili veľkú spokojnosť s priebehom akcie a s informáciami, ktoré počas nej získali a prejavili záujem o ďalšiu spoluprácu.

Vzdelávacia a publikačná činnosť

Účasť na piatom Fóre workshopov demokracie vo Viedni

V dňoch 28. – 29. septembra 2023 sa na pôde rakúskeho parlamentu uskutočnilo Piate fórum workshopov demokracie. Kanceláriu NR SR na ňom zastupovali Peter Plenta z PI a Alena Marková z Tlačového a marketingového oddelenia.

Jedným z cieľov je nájsť vhodný model workshopov demokracie pre Slovensko a prostredníctvom nich vzdelávať žiakov a študentov v oblasti demokratických hodnôt a činnosti parlamentu.

Fórum workshopov demokracie sa postupne rozrášťa a v súčasnosti ho tvoria zástupcovia už siedmich štátov a území: Rakúska, Slovenska, Albánska, Čiernej Hory, Gruzínska, Kosova a Severného Macedónska. V rámci programu sa uskutočnili praktické workshopy, diskusie a výmena skúseností z procesu spustenia workshopov a praktických aspektov ich fungovania.

Napriek tomu, že na Slovensku sa doteraz do praxe nepodarilo zaviesť workshopy demokracie, stretnutie malo niekoľko prínosov a výsledkov. Jedným z nich je prediskutovanie možnosti zorganizovať modelový workshop na pôde nášho parlamentu so slovenskou triedou a rakúskymi lektormi. Modelový workshop by prakticky ukázal možné prínosy či organizačné požiadavky pre náš parlament.

Vzdelávacia a publikačná činnosť

Stretnutie s dekanom Užhorodskej štátnej univerzity

Dňa 16. novembra 2023 sa zástupcovia Parlamentného inštitútu a odboru legislatívny a aproximácie práva stretli s prof. Yaroslavom Lazutom, DrSc., dekanom Právnickej fakulty Užhorodskej štátnej univerzity a členom Vedeckej poradnej rady predsedu Najvyššej rady Ukrajiny. Predmetom stretnutia bolo nadviazanie spolupráce na viacerých úrovniach. Stretnutie iniciovala ukrajinská strana.

Prvá možnosť spolupráce sa črtá na úrovni Kancelárie NR SR a univerzity. Diskutovalo sa o vedeckej spolupráci, možnosti študentov univerzity oboznámiť sa s fungovaním NR SR a Kancelárie NR SR, o spoluorganizovaní odborných podujatí a účasti na konferenciách či prednáškovej činnosti.

Druhá oblasť spolupráce sa predpokladá na úrovni výskumných služieb Kancelárie NR SR a administratívy Najvyššej rady Ukrajiny. Ukrajinská strana rozvíja parlamentný výskum a prejavila záujem o výmenu skúseností. Spolupráca by mohla zahŕňať vzdelávanie ukrajinských odborníkov v oblasti parlamentného výskumu, legislatívnej techniky, spôsobu práce parlamentu a predpisoch riadiacich jeho rokovanie (napr. formou pravidelných návštev).

Konkrétne spôsoby spolupráce sa budú v budúcnosti precizovať. Prvým konkrétnym plodom stretnutia by mohla byť v najbližších mesiacoch návšteva riaditeľky výskumnej služby ukrajinského parlamentu na pôde Kancelárie NR SR.

Toto podujatie sa stalo jednou z prvých správ na novozriadenom profile PI na Instagrame.

Prednáška pre študentov Právnickej fakulty Univerzity Karlovej

Analytik PI Martin Mališka prednášal 7. decembra 2023 študentom Právnickej fakulty Univerzity Karlovej o slovenskom legislatívnom procese so zameraním na prípravnú fázu a hodnotenie dopadov a vybraných vplyvov legislatívy. Prednáška bola súčasťou predmetu venovaného porovnávaniu legislatívy v európskych štátoch.

Vzdelávacia a publikačná činnosť

Inštruktážny seminár pre novozvolených poslancov a ich asistentov

Na začiatku IX. volebného obdobia (4. december 2023) Parlamentný inštitút organizačne aj obsahovo zabezpečil Inštruktážny seminár na základe požiadavky pre poslanecký klub Progresívne Slovensko, ktorý o seminár prejavil záujem. Na seminári sa zúčastnilo 34 účastníkov (poslancov, asistentov). Cieľom seminára je priblížiť postavenie Národnej rady SR, jej právomoci a postavenie Kancelárie NR SR vo vzťahu k poslancom a tiež ďalšie aktuálne otázky práce parlamentu.

Témy seminára boli odprezentované zástupcami zodpovedných odborov a výborov K NR SR a boli zamerané na predstavenie legislatívnej činnosti NR SR so zameraním na postup navrhovania, prerokovávanía, schvaľovania a promulgácie ústavných zákonov, základné informácie o organizácii schôdzí NR SR, kontrolnej činnosti NR SR a praktické informácie o rokovaní NR SR, praktické informácie o rokovaní výborov NR SR, etické kódexy a kódexy správania sa poslancov v nadväznosti na odporúčania skupiny štátov Rady Európy bojujúcich proti korupcii tzv. GRECO, základné informácie o fungovaní, zložení a pôsobnosti Výboru NR SR pre európske záležitosti, prezentácia zameraná na parlamentnú diplomáciu a informácie o postavení a pôsobnosti Odboru Parlamentný inštitút K NR SR.

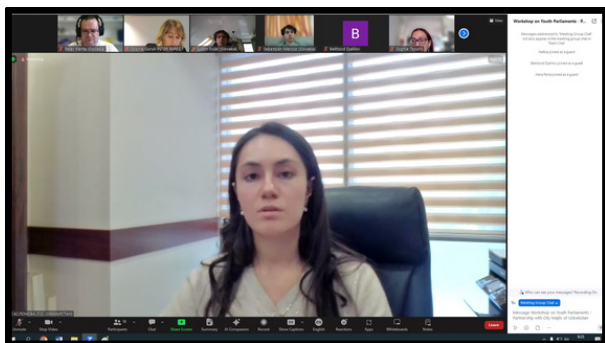

Účasť v projektoch rozvojovej spolupráce

Projekt INTER PARES, Uzbekistan

Projekty INTERPARES sú zamerané na posilnenie spolupráce a budovanie kapacít medzi parlamentami členských štátov EÚ na jednej strane a vybranými partnerskými krajinami na strane druhej. Do globálneho partnerstva so Senátom parlamentu Republiky Uzbekistan sa zapojil aj náš inštitút spolu so zástupcami parlamentných administratív z Cypru, Českej republiky, Francúzska, Nemecka, Maďarska a Litvy.

Parlamentný inštitút je zapojený do priority zameranej na prácu parlamentov s mládežou, napríklad prostredníctvom stážových programov, či simulovaných zasadnutí parlamentných výborov, či pléna. Aj preto sme nadviazali spoluprácu s Modelovým parlamentom Slovenska, ktorý takéto modelové rokovania na pôde Národnej rady organizuje. V decembri 2023 sa v rámci tohto projektu konal online workshop.

Zástupcovia Modelového parlamentu Slovenska a mládežníckych parlamentov z Cypru a Uzbekistanu, ako aj parlamentných administratív si vymieňali skúsenosti a diskutovali témy zamerané na modely a právne formy mládežníckych parlamentov, strategické priority, ako aj výzvy a vízie pre ich budúce pôsobenie.

INTER PARES
Parliaments in Partnership
EU Global Project to Strengthen the Capacity of Parliaments

Rozvoj parlamentného výskumu albánskeho parlamentu

V druhom polroku 2023 pokračovala implementácia projektu Národného demokratického inštitútu (NDI), podporovaného Švajčiarskou agentúrou pre rozvoj a spoluprácu (SDC) pre parlamentný výskum albánskeho parlamentu.

Projekt je implementovaný expertmi z troch štátov zúčastnených na projekte: Česká republika, Čierna Hora a Slovensko. Po založení Parlamentného inštitútu v januári 2021 sa začali realizovať kroky k vybudovaniu a personálnemu obsadeniu tohto útvaru.

Účasť v projektoch rozvojovej spolupráce

INTER PARES okrúhly stôl

Dňa 5. 12. 2023 sa Parlamentný inštitút zúčastnil online okrúhleho stola organizovaného INTER PARES vo veci participácie mladých na politickom živote s názvom: „Od volebných miestností k aktivizmu TikTok: Pochopenie rozšíreného politického repertoáru dnešnej mládeže.“

Počas stretnutia participovali na diskusii osobnosti významného politického života (poslanci Adrian Magnusson za švédsky parlament a Utaara Mootu za namíbijský parlament), ako aj odbornej verejnosti – Daniel Stockemer a Aksel Sundström, autori prvej obsiahlej knihy o zastupovaní mládeže: „Mládež bez zastúpenia: Neprítomnosť mladých dospelých v parlamentoch, kabinetoch a kandidatúrach.“; Lira Mikayelyan, členka správnej rady pre aktívne občianstvo a strategický rozvoj v Európskom parlamente mládeže.

Pracovné cesty

Výročná konferencia Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu (19. – 20. októbra 2023, Spojené kráľovstvo, Londýn)

Konferencia mala za cieľ vyhodnotiť činnosť ECPRD za predchádzajúce obdobie, uvítať nových členov a prediskutovať budúce priority pre ECPRD, najmä so zameraním na zefektívnenie komunikácie medzi partnermi a vylepšenie databázy. Počas tejto konferencie sa uskutočnila voľba členov do výkonnej rady ECPRD. Za Kanceláriu NR SR sa konferencie zúčastnila korešpondentka JUDr. Helena Latáková.

Parlamentná knižnica

Knižnica vo faktoch

V 2. polroku 2023 sme doplnili 259 titulov publikácií, z toho 109 darom a 150 kúpou. Celkovo sme v roku 2023 doplnili 517 titulov, z toho 164 darom a 353 kúpou. Knižný fond tak narástol na **95 873** jednotiek.

Okrem týchto titulov sa v knižnici katalogizovali periodiká, indexovali parlamentné tlače a ďalšie dokumenty.

Pre poslancov NR SR a zamestnancov Kancelárie NR SR vydala Parlamentná knižnica 3 tematické rešerše, ako aj pravidelné materiály Nové knihy a Obsahy právnických časopisov.

Tematické rešerše za 2. polrok 2023

- Vláda a vládnutie
- Štátny rozpočet a verejné financie
- Tvorba práva

Online katalóg zahŕňajúci aj rešerše je dostupný na webe knižnice: <https://kniznica.nrsr.sk/online-katalog>

Sťahovanie knižnice

Najvýznamnejšou udalosťou pre knižnicu za posledné obdobie bolo jej sťahovanie z priestorov na Západnej terase do novozreňovaných priestorov na Severných hradbách Bratislavského hradu. Kľúčové bolo najmä presťahovanie knižničného fondu s takmer 96 000 jednotkami do nového veľkorysého podzemného skladu.

V ďalších mesiacoch bude potrebné adaptovať sa na nové priestory, najmä pokiaľ ide o študovňu. Tá ma poskytnúť funkčný a zároveň príjemný priestor na štúdium príručnej i zapožičanej literatúry, periodík, ale tiež elektronických zdrojov a databáz.

Parlamentná knižnica

Domáca spolupráca

Návšteva pri príležitosti 100. výročia založenia Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre

Slávnostné podujatie, konané 20. 10. 2023, uvádzala riaditeľka knižnice Ingrid Meňky, s ktorou sme sa porozprávali o spoločných aj rozdielnych skúsenostiach v našom odbore.

Stretnutie so správnou radou Slovenskej asociácie knižníc (SAK) 22. 11. 2023

Podujatie sa konalo v priestoroch Parlamentného inštitútu. Pred samotným rokovaním urobili riaditeľka PI a vedúci archívu pre hostí komentovanú prehliadku hlavnej budovy NR SR a priestorov knižnice.

Na rokovaní sa dohodla spolupráca, najmä pokiaľ ide o zorganizovanie slávnostného otvorenia Týždňa slovenských knižníc, a to 4. marca 2024 v priestoroch Západnej terasy Bratislavského hradu. Pri tejto príležitosti by sa slávnostne otvorili aj nové priestory Parlamentnej knižnice.

Parlamentný archív

Parlamentný archív v II. polroku 2023 zabezpečoval všetky nevyhnutné úkony spojené s požiadavkami odbornej verejnosti, poslancov, asistentov a zamestnancov. Pracovníci spracovali 23 žiadostí prevažne tvorené dokumentmi: dôvodové správy k zákonom, osobné spisy bývalých zamestnancov a rôzne projekty budov pod správou K NR SR z Projektového archívu.

Archív v súvislosti s predčasným ukončením VIII. volebného obdobia NR SR, v súlade s článkom 27 ods. 4 Registratúrneho poriadku Kancelárie NR SR č. 143/2005 a konaním volieb do NR SR 30. septembra 2023, zabezpečil vydanie rozhodnutia vedúceho K NR SR o odovzdaní písomností z jednotlivých odborov, oddelení a útvarov K NR SR do Parlamentného archívu za VIII. volebné obdobie NR SR.

Registratúrne stredisko postupovalo naďalej podľa vytvoreného harmonogramu na odovzdávanie materiálov jednotlivých útvarov Kancelárie. Doteraz boli spracované materiály 5 výborov, organizačného odboru a materiály zo sekretariátu Predsedu NR SR – 685 balíkov a dve krabice. Archív aj za pomoci troch pridelených stážistov vyhotovuje k odovzdaným a spracovaným materiálom archívne pomôcky. Vytvára sa z nich archívny fond na trvalú úschovu. Zároveň pokračuje skartovanie materiálov, ktorým uplynula lehota uloženia.

Parlamentný archív pripravil archívne materiály zo svojich fondov na výstavu dokumentov súvisiacich s 30. výročím vzniku Slovenskej republiky a jej štátnosti s názvom: **My, národ slovenský**, ktorá bola slávnostne sprístupnená aj pre širokú verejnosť vo foyer NR SR počas Dňa otvorených dverí 1. septembra 2023. Výstava zaznamenala veľký záujem zo strany návštevníkov, poslancov, asistentov, zamestnancov, ako aj médií. S ideovým zámerom prišla a výstavu autorsky pripravila riaditeľka Parlamentného inštitútu, ktorý bol v spolupráci s archívom, knižnicou, reprografiou a OKMV garantom realizácie projektu.

Na 10 výstavných paneloch a v 6 výstavných vitrínach sú vystavené najvýznamnejšie archívne dokumenty a artefakty z obdobia tesne pred vznikom samostatnej Slovenskej republiky a z prvých dní či rokov jej samostatnosti. Návštevníci tak môžu vidieť Deklaráciu SNR o zvrchovanosti SR, návrh Ústavy SR, zákon o štátnych symboloch,

vyhlásenie NR SR k parlamentom sveta pri príležitosti vzniku Slovenskej republiky, program osláv vzniku SR či originály uznesení o vstupe Slovenska do Európskej únie a Severoatlantickej aliancie.

Domáca spolupráca

Koncom novembra 2023 sa archív zúčastnil porady špecializovaných verejných archívov, ktorú zorganizoval Odbor archívov a registratúr Ministerstva vnútra SR, kde nám odprezentovali nové vyhlášky MV SR č. 336/2023 Z. z. a č. 403/2023 Z. z., ktorými sa menia a dopĺňajú vyhlášky upravujúce výkon správy registratúry orgánov verejnej moci a tvorbu spisu, ako aj vykonávajúce niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach. Na základe týchto noviel bude musieť aj Parlamentný archív do konca júna 2024 upraviť registratúrny poriadok Kancelárie NR SR.

Výročia

Nezabudnime...

V 1. polroku 2024 si pripomenieme nasledujúce udalosti a osobnosti

- 1. 1. 2009 vstúpila SR do eurozóny (15 rokov)
- 1. 1. 2014 vznikol Slovenský historický ústav v Ríme (10 rokov)
- 14. 1. 1999 NR SR prijala ústavný zákon o priamej voľbe prezidenta, prvé voľby sa konali v máji (25 rokov)
- 22. 1. 1924 sa narodil kardinál Ján Chryzostom Korec (100 rokov)
- 28. 1. 1974 uviedli v Bratislave do prevádzky Most SNP (50 rokov)
- 17. 2. 1864 sa narodil kňaz, vynálezca Jozef Murgaš (160 rokov)
- 19. 2. 1894 sa narodil básnik Valentín Beniak (130 rokov)
- 2. 3. 1884 sa narodil politik, advokát Ivan Dérer (140 rokov)
- 4. 3. 1824 sa narodil spisovateľ Gustáv Kazimír Zechenter Laskomerský (200 rokov)
- 5. 3. 1904 sa narodil historik Branislav Varsík (120 rokov)
- 5. 3. 1949 bol založený spolok Csemadok (75 rokov)
- 8. 3. 1934 sa narodil spisovateľ Ján Solovič (90 rokov)
- 11. 3. 1924 sa narodil kardinál Jozef Tomko (100 rokov)
- 16. 3. 1924 sa konalo zakladajúce VZ pre Slovenské vlastivedné múzeum (predchodca SNM) (100 rokov)
- 20. 3. 1924 sa narodil herec Jozef Kroner (100 rokov)
- 29. 3. 2004 Slovenská republika oficiálne vstúpila do NATO (20 rokov)
- 31. 3. 1824 sa narodila šľachtičná Adela Ostrolúcka (200 rokov)
- 6. 4. 1824 sa narodila herečka Anna Jurkovičová-Hurbanová (200 rokov)
- 17. 4. 1874 sa narodil novinár, krajský pracovník v USA Ignác Gessay (150 rokov)
- 1. 5. 2004 Slovenská republika sa stala členským štátom EÚ; 13. 6. sa tu konali prvé voľby do Európskeho parlamentu (20 rokov)
- 4. 5. 1924 bol položený základný kameň Štefánikovej mohyly od architekta D. Jurkoviča na Bradle (100 rokov)
- 11. 5. 1854 odhalili na Dobrej vode pomník Jánovi Hollému (170 rokov)
- 14. 5. 1954 sa konalo 1. finále súťaže Hviezdoslavov Kubín (70 rokov)
- 15. 5. 1784 začala činnosť právnická Kráľovská akadémia (240 rokov)
- 25. 5. 1994 bola otvorená nová sídelná budova NR SR (30 rokov)
- 27. 5. 1924 sa narodil herec Ladislav Chudík (100 rokov)
- 29. 5. 2014 NR SR prijala tzv. volebný kódex (10 rokov)
- 9. 6. 1949 založili VŠMU a VŠVU (75 rokov)
- 27. 6. 1944 zomrel politik Milan Hodža (80 rokov)
- v roku 1824 vyšla skladba Jána Kollára Slávy dcéra (200 rokov)
- v roku 1844 vyšiel Hurbanov almanach Nitra II, ako prvé dielo písané v novej spisovnej slovenčine (180 rokov)

Informačný bulletin

Vydala

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Námestie Alexandra Dubčeka 1
812 80 Bratislava 1
www.nrsr.sk

Pripravil Parlamentný inštitút K NR SR

[parlamentny_institut](https://www.instagram.com/parlamentny_institut)

Text a obrazový materiál

Ing. Martina Hogenová
RNDr. Katarína Kubišová
JUDr. Helena Latáková
Mgr. Laura Leskovjanská
Mgr. Martin Mališka
PhDr. Ivana Martinkovičová
Mgr. Dominika Pazderová
PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD.
Peter Plenta, PhD.
Mgr. Pavol Urbánek

Grafická a redakčná úprava: Mgr. Dominika Pazderová,
PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD.

Vydavateľ

Kancelária Národnej rady
Slovenskej republiky

Adresa

Národná rada Slovenskej republiky
Námestie Alexandra Dubčeka 1
812 80 Bratislava 1

Kontakt

pi@nrsrc.sk

Web

www.nrsrc.sk